

Utfärdad:	Träder i kraft:	Giltighetstid:
12.5.2020	1.6.2020	Tills vidare

Ändringsuppgifter:

Version 5.0. upphäver Transport- och kommunikationsverkets anvisning Körprov för förarexamen (TRAFICOM/97942/03.04.03.01/2019) som trädde i kraft den 1 april 2019.

Tillämpningsområde:

Körprov och manöverprov för förarexamen

1	KÖRPROV	4
2	KÖRPROVETS LÄNGD OCH TIDANVÄNDNING I PROVET	4
3	FORDON	5
4	UTRUSTNING	5
5	ANVÄNDANDE AV TOLK VID KÖRPROVET	5
6	INLEDANDE SAMTAL	6
7	KÖRNING I TRAFIK	7
7.1	FÖRBEREDELSE OCH TEKNISK KONTROLL AV FORDONET MED AVSEENDE PÅ TRAFIKSÄKERHETEN	7
7.1.1	<i>Kategorierna B, B/96, BE samt AM/121, med sluten karosskonstruktion</i>	7
7.1.2	<i>A-kategorierna samt kategorierna AM/120 och AM/121, utan sluten karosskonstruktion</i>	8
7.1.3	<i>C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE</i>	8
7.2	KONTROLL AV SÄRSKILDA MANÖVRER MED AVSEENDE PÅ TRAFIKSÄKERHETEN	9
7.2.1	<i>Kategori A1, A2, A, B, B/96 och AM/121</i>	9
7.2.2	<i>Kategori BE</i>	10
7.2.3	<i>Kategori C, C1, C1E och CE</i>	10
7.2.4	<i>Kategorierna D1, D, D1E och DE</i>	10
7.3	KÖRRUTT VID KÖRPROVET.....	10
8	BEDÖMNING AV KÖRPROV	10
8.1	BEDÖMNINGSGRUNDER	11
8.2	FÖREMÅL FÖR BEDÖMNING	11
8.2.1	<i>Hantering och kontroll av fordonet</i>	11
8.2.2	<i>Beaktande av trafikanter</i>	12
8.2.3	<i>Förtseende och hantering av trafiksituationer</i>	13
8.2.4	<i>Hantering av det egna agerandet</i>	13
8.3	BEAKTANDE AV KÖRKORTSKATEGORIERNAS SÄRDRAG I KÖRPROVET	13
8.4	BEDÖMNINGSSKALA	14
8.5	SJÄLVVÄRDERING	15
8.6	HUR BEDÖMNINGEN UTFÖRS.....	15
9	AVSLUTANDE DISKUSSION	15
LIITE 1	MANÖVERPROV I KATEGORI AM/120	17
1	OMRÅDE	17
2	MARKERING	17

3	HASTIGHETSMÄTNING	17
4	UPPGIFTER OCH UTFÖRANDE	17
5	BEDÖMNING AV UPPGIFTERNA OCH BESLUT OM MANÖVERPROVET	17
6	UPPGIFTER I MANÖVERPROVET FÖR EN TVÅHJULIG MOPED I KATEGORI AM/120	18
6.1	LÅNGSAM KÖRNING.....	18
6.2	PORTAR	18
6.3	EFFEKTIV BROMSNING.....	18
7	UPPGIFTER I MANÖVERPROVET FÖR EN TREHJULIG MOPED I KATEGORI AM/120	19
7.1	BROMSNING OCH DIREKTSTART.....	19
7.2	SLALOMKÖRNING.....	19
7.3	BACKNING	20
LIITE 2	MANÖVERUPPGIFT I KATEGORI AM/121 UTAN SLUTEN KAROSSKONSTRUKTION	21
1	OMRÅDE	21
2	MARKERING	21
3	HASTIGHETSMÄTNING	21
4	UTFÖRANDE AV UPPGIFTEN	21
	UPPGIFTEN SKA UTFÖRAS SITTANDE MED FÖTTERNA PÅ FOTPINNARNA ELLER FOTSTÖDEN. VÄGLAGET INVERKAR INTE PÅ HASTIGHETEN FÖR ELLER BEDÖMNINGEN AV UPPGIFTERNA I MANÖVERPROVET.....	21
5	BEDÖMNING AV UPPGIFTEN	21
6	MANÖVERUPPGIFT	21
LIITE 3	MANÖVERPROV I KATEGORIerna A1, A2 OCH A	23
1	OMRÅDE	23
2	MARKERING	23
3	HASTIGHETSMÄTNING	23
4	UPPGIFTER OCH UTFÖRANDE	23
4.1	MANÖVERPROVET FÖR A-KATEGORIerna BESTÅR AV FEM UPPGIFTER:	23
5	BEDÖMNING AV UPPGIFTERNA OCH BESLUT OM MANÖVERPROVET	23
6	UPPGIFTER I MANÖVERPROVET FÖR A-KATEGORIerna	24
6.1	UPPGIFTER I LÅGA HASTIGHETER	24
6.2	VÄJNING	24
6.3	PORTAR	25
6.4	BROMSNING OCH DIREKTSTART.....	25
6.5	EFFEKTIV BROMSNING.....	26
LIITE 4	MANÖVERPROV I KATEGORIerna BE, C1E, CE, D1E OCH DE	27
1	KATEGORI BE	27
1.1	MANÖVERPROVETS SYFTE.....	27
1.2	MANÖVERPROVETS INNEHÅLL	27
1.3	BEDÖMNING AV OCH BESLUT OM MANÖVERPROV	28
2	FORDONSKOMBINATIONER I KATEGORIerna C1E OCH D1E	29
2.1	MANÖVERPROVETS SYFTE.....	29

2.2	MANÖVERPROVETS INNEHÅLL	29
2.3	BEDÖMNING AV OCH BESLUT OM MANÖVERPROV	30
3	FORDONSKOMBINATIONER I KATEGORIerna CE OCH DE	31
3.1	MANÖVERPROVETS SYFTE	31
3.2	MANÖVERPROVETS INNEHÅLL	31
3.3	BEDÖMNING AV OCH BESLUT OM MANÖVERPROV	32
4	PÅHÄNGSVAGNSKOMBINATION I KATEGORI CE	32
4.1	MANÖVERPROVETS SYFTE	32
4.2	MANÖVERPROVETS INNEHÅLL	33
4.3	BEDÖMNING AV OCH BESLUT OM MANÖVERPROV	34

ANVISNING OM KÖRPROV

1 Körprov

Genom denna anvisning ger Transport- och kommunikationsverket närmare anvisningar om avläggande av körprov för förarexamen.

I körprovet ska man dessutom följa bestämmelserna om körprov i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort, i körkortslagen (386/2011) och i författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av körkortslagen.

Målet med körprovet är att säkerställa att den som avlägger körkort kan handla som en ansvarsfull förare med beaktande av säkerhet, sociala aspekter och ekologiskt tänkande. Den som avlägger körkort ska kunna identifiera riskfaktorer, bedöma risker samt sitt eget handlande och hur det påverkar trafiksäkerheten.

Om den som avlägger körkort ger sitt samtycke, får en lärare eller instruktör samt vid behov en tolk närvara vid körprovet och när man ger respons om provet. Mottagaren av körprovet har rätt att avlägsna en sådan person från examensfordonet som stör avläggandet av examen eller tydligt strävar efter att påverka hur den som avlägger körkort presterar. En företrädare för den myndighet som övervakar undervisningen eller förarexamina har alltid rätt att närvara vid körprovet om hen anser det nödvändigt.

Vid körprovet är det den som avlägger körkort som är fordonets förare och ansvarig för körningen, men mottagaren av körprovet ska sträva efter att förhindra att eventuella olyckor uppstår under körprovet.

I 5 § i körkortslagen finns bestämmelser om åldersgränser för deltagande i körprov.

2 Körprovets längd och tidsanvändning i provet

Kategori	Körprovets totala längd, minst	Tid för körning i trafik på väg, minst
B, C1, C, D1, D	60 min.	45 min.
AM/121, B/96	45 min.	30 min.
A1, A2, A	50 min.	25 min.
BE	60 min	30 min
C1E, CE, D1E, DE	75 min.	45 min.

I körprovets totala längd ingår inledande samtal, förberedelser och teknisk kontroll av fordonet med avseende på trafiksäkerheten, eventuella manöveruppgifter, körning i trafik och avslutande diskussion. I A-kategorierna och i kategorierna BE, C1E, CE, D1E och DE ingår dessutom manöverprovet i den totala längden. I körprovet ingår kontroll av särskilda manövrer med avseende på trafiksäkerheten i tiden för körning i trafik.

3 Fordon

Bestämmelser om kraven för det fordon som används i körprovet finns i körkortsdirektivet, körkortslagen och statsrådets förordning om körkort (423/2011).

Det är tillåtet att använda tekniska system som bistår föraren i fordonet. Den som avlägger körkort ska känna till hur systemen som bistår föraren i examensfordonet fungerar och kunna använda dem på rätt sätt.

4 Utrustning

Vid kör- och manöverprovet för kategorierna A1, A2 och A ska föraren ha följande obligatoriska utrustning:

- en korrekt fäst skyddshjälm som är godkänd för användning i vägtrafik samt skyddsglasögon när hjälmen saknar visir;
- motorcykelbyxor försedda med knäskydd och avsedda för användning i vägtrafik;
- motorcykeljacka försedd med armbågs- och axelskydd och avsedd för användning i vägtrafik;
- motorcykelhandskar försedda med skydd och avsedda för användning i vägtrafik; samt
- motorcykelskor.

En köroverall godkänns vid körprovet om den uppfyller samma krav som ställs på motorcykeljacka och -byxor. Eventuella brister i utrustningen (t.ex. skrubbede partier och revor) får inte påverka utrustningens säkerhet. De skydd som krävs måste hållas på plats i utrustningen under körprovet. En förutsättning för deltagande i provet är att korrekt utrustning används.

Vid manöverprovet för kategori AM/120 ska föraren ha följande obligatoriska utrustning:

- en korrekt fäst skyddshjälm som är godkänd för användning i vägtrafik samt skyddsglasögon när hjälmen saknar visir;
- skyddande utrustning som ökar säkerheten:
 - o långärmad jacka som ska vara hel och av ett nötningshårdigt material
 - o långbyxor som ska vara hela och av ett nötningshårdigt material
 - o skor som ska ge stöd och vara täckta

Föraren ska ha ovan nämnda körutrustning även vid körprovet för kategori AM/121 när provet utförs med ett fordon som inte har en sluten karosskonstruktion. En förutsättning för deltagande i provet är att korrekt utrustning används.

5 Användande av tolk vid körprovet

Om den som avlägger körkort har ett annat modersmål än finska, svenska eller engelska och inte behärskar något av dessa språk väl, kan körprovet vid behov avläggas med hjälp av tolk.

Den som avlägger körkort står för de kostnader som anlitaendet av en tolk medför.

Tolken får endast översätta de instruktioner mottagaren av körprovet ger under provets gång samt instruktioner om förfarande och rutt. Tolkens möjligheter att påverka körprovsprestationen ska minimeras. Om det hos mottagaren av körprovet väcks en grundad misstanke om osaklig verksamhet (rådgivning, signaler) från tolkens sida, ska mottagaren av körprovet efter en anmärkning avlägsna tolken från körprovet om situationen fortgår.

Den som avlägger körkort får slutföra provet utan tolk.

6 Inledande samtal

Syftet med det inledande samtalet är att säkerställa förutsättningarna för en lyckad körprovsprestation.

Innan provet börjar kontrollerar mottagaren av körprovet de erforderliga handlingarna och identiteten hos den som avlägger körkort.

I det inledande samtalet ska man alltid gå igenom åtminstone följande:

- Målen med provet och övergripande bedömning av hur dessa uppfylls
- Anvisningar om förfarande under provets gång
 - o Hur instruktioner om körrutt ges
 - o Möjlighet att ställa frågor
 - o Om den som avlägger körkort kör vilse eller åt fel håll
 - o Samtal under körning
- Anteckningar under körning
- Provets längd

Mottagaren av körprovet informerar den som avlägger körkort om alla de sätt som kan användas för att ge instruktioner om körrutt under körprovet. Dessa är givande av köruppgift, körning till destinationen, följande av skyltar, körning i given riktning samt kombination av dessa. För körning till destinationen kan man använda destinationer som den som avlägger körkort själv har valt samt sådana som mottagaren av körprovet bestämt. Det krävs inte att den som avlägger körkort har lokalkännedom. Vid körning till destinationen kan instruktioner även ges till den som avlägger körkort med hjälp av dennes navigator. Mottagaren av körprovet ska ge köranvisningar i rätt tid och tydligt. Mottagaren av körprovet ska se till att den som avlägger körkort har förstått instruktionerna.

Den som avlägger körkort har alltid möjlighet att under provets gång ställa frågor om instruktionerna. Den som avlägger körkort får välja om man samtalar under provets gång eller inte.

Mottagaren av körprovet ska i samband med det inledande samtalet försäkra sig om att den som avlägger körkort vet vad som förväntas av honom eller henne i provet.

7 Körning i trafik

7.1 Förberedelser och teknisk kontroll av fordonet med avseende på trafiksäkerheten

Före den som avlägger körkort ger sig ut i trafiken ska hen bevisa att hen kan förbereda fordonet för en säker körning. Förberedelser och teknisk kontroll av fordonet bedöms som en del av helheten behärskande av fordonet och ansvarsfullt agerande som förare. Den som avlägger körkort ska före manöver- och körprovet säkerställa att fordonet eller fordonskombinationen är trafikdugligt.

Den som avlägger körkort ska självständigt kunna utföra förberedelser och teknisk kontroll av fordonet med avseende på trafiksäkerheten. Detta innebär att den som avlägger körkort ska kunna berätta, visa och utföra de justeringsåtgärder som krävs för att förbereda fordonet för säker körning samt för teknisk kontroll av fordonet. I förberedelserna och den tekniska kontrollen av fordonet ska mottagaren av körprovet så långt som möjligt beakta till exempel årstid och före så att föremålet för kontrollen blir en naturlig del av normal körning.

Den tekniska kontrollen av fordonet utförs i tillämpliga delar i trafiken under körningen då den som avlägger körkort på mottagaren av körprovets begäran ska välja en med tanke på säkerheten lämplig plats för att utföra uppgiften.

7.1.1 Kategorierna B, B/96, BE samt AM/121, med sluten karosskonstruktion

Mottagaren av körprovet ser till att den som avlägger körkort kan förbereda fordonet för en säker körning.

Förberedelse av fordonet för en säker körning

- Justering av körställning
- Justering av sidospeglar
- Justering av säkerhetsbälten
- Eventuell justering av nackstöd
- Säkerställande av att dörrarna är stängda

I den tekniska kontrollen av fordonet väljer mottagaren av körprovet slumpmässigt minst en punkt ur listan nedan som granskas.

Teknisk kontroll av fordonet

- Manöverorganens funktion
- Ljusens funktion och användning
- Reflektorernas skick
- Körriktningsvisarnas funktion
- Ljudsignalanordningens funktion
- Kunskap om innebörden av varnings- och signallampor
- Däckens skick
- Styrningens skick
- Bromsarnas skick
- Kontroll av olja och vätskor

7.1.2 A-kategorierna samt kategorierna AM/120 och AM/121, utan sluten karosskonstruktion

Mottagaren av körprovet ser till att den som avlägger körkort kan förbereda fordonet för en säker körning.

Förberedelse av fordonet för en säker körning

- Kontroll av körutrustning; t.ex. användning av skyddshjälm, -skor, -kläder och -handskar.
- Justering av sidospeglar

I den tekniska kontrollen av fordonet väljer mottagaren av körprovet slumpmässigt minst en punkt ur listan nedan som granskas.

Teknisk kontroll av fordonet

- Manöverorganens funktion
- Ljusens funktion och användning
- Reflektorernas skick
- Körriktningsvisarnas funktion
- Ljudsignalanordningens funktion
- Kunskap om innebörden av varnings- och signallampor
- Däckens skick
- Styrningens skick
- Bromsarnas skick
- Kontroll av olja och vätskor
- Kontroll av eventuella vätskeläckage

7.1.3 C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE

Mottagaren av körprovet ser till att den som avlägger körkort kan förbereda fordonet för en säker körning och utföra en teknisk kontroll av fordonet.

Förberedelse av fordonet för en säker körning

- Justering av körställning
- Justering av backspeglar, säkerhetsbälten och nackstöd
- Planering av resväg och navigering (valfri)

I den tekniska kontrollen av fordonet väljer mottagaren av körprovet slumpmässigt minst en punkt ur listan nedan som granskas.

Teknisk kontroll av fordonet

Alla kategorier:

- Granskning av broms- och servostyrningssystem; granskning av hjulens, hjulmuttrarnas, stänkskärmarnas, vindrutans, fönstrens och vindrutetorkarnas skick samt kontroll av oljor och vätskor (t.ex. motorolja, kylarvätska, spolarvätska); granskning och användning av instrumentbräda, inklusive färdskrivare som avses i förordning (EEG) nr 3821/85
- Granskning av lufttryck, luftbehållare och fjädring
- Minst ett av följande som stickprov: granskning av skicket på däck, styrning, bromsar, lyktornas funktion, reflex, körriktningsvisare och ljudsignalanordning

Dessutom i kategorierna C1, C, C1E och CE:

- Granskning av säkerhetsfaktorer i anslutning till lastning av fordonet: lastutrymme, pressningar, lastutrymmets dörrar, lastningsmekanism (vid behov), låsning av förarhytten (vid behov), lastningssätt, säkring av lasten

-

Dessutom i kategorierna C1E, CE, D1E och DE:

- Granskning av kopplingsmekanismer, bromsar och elkopplingar

Dessutom i kategorierna D1, D, D1E och DE

- Förmåga att utföra särskilda uppgifter i anslutning till fordonets säkerhet; kontroll av karossen, bruksdörrar och nödutgångar samt förstahjälpsförmågor, släckningsanordningar och andra säkerhetsanordningar

Om körprovet utförs genast efter manöverprovet, behöver inte de kontroller som gjorts vid manöverprovet utföras igen.

7.2 Kontroll av särskilda manövrer med avseende på trafiksäkerheten

I samband med körprovet ska den som avlägger körkort utföra särskilda manövrer med avseende på trafiksäkerheten.

De särskilda manövrer som valts genomförs som självständiga köruppgifter på körrutten och de kan utföras i anslutning till körning till destinationen. Målet är en helhet där den som avlägger körkort kör så självständigt och normalt som möjligt. Bedömningen ska beakta huruvida den som avlägger körkort agerar ansvarsfullt i förhållande till trafikmiljön och övriga trafikanter.

När mottagaren av körprovet väljer ut särskilda manövrer ska hen se till att alla manövrer i tur och ordning ingår i körproven.

Vid kontroll av särskilda manövrer med avseende på trafiksäkerheten är det fråga om manöveruppgifter. Uppgifterna finns listade i punkter 7.2.1 – 7.2.4 i anvisningen och utförs under körning i trafiken i kategori AM/121, A1, A2, A, B, B/96, BE, C, C1, D och D1. Manöveruppgifterna bedöms som en del av totalprestationen hos den som avlägger körkort.

I kategorierna A1, A2 och A samt kategorierna BE, C1E, CE, D1E och DE finns dessutom ett särskilt manöverprov som ska göras före körprovet i trafiken. En förteckning över uppgifterna i dessa manöverprov finns i bilagor 3 och 4 till denna anvisning. I kategori AM/121, om körprovet utförs med ett fordon som inte har en sluten karosskonstruktion, utförs en särskild manöveruppgift före körning i trafiken som en del av körprovet (bilaga 2).

7.2.1 Kategori A1, A2, A, B, B/96 och AM/121

Bland följande uppgifter väljer mottagaren av körprovet minst två uppgifter (i varje körprov ska minst två uppgifter utföras) varav åtminstone den ena ska utföras genom att använda backväxeln (gäller inte fordon som saknar backväxel):

- Backa rakt eller runt ett hörn (inte i de körprov som utförs med fordon som saknar backväxel)
- U-sväng
- Parkering av fordonet
- Backstart

I varje körprov för kategori B ingår dessutom att stiga ur fordonet, vilket kombineras med kontroll av särskilda manövrer med avseende på trafiksäkerheten, såsom parkering av fordonet i trafik.

7.2.2 Kategori BE

- Säker parkering för lastning/lossning.

7.2.3 Kategori C, C1, C1E och CE

- Säker parkering för lastning/lossning vid lastningsplattform eller lastbrygga eller motsvarande konstruktion.

I kategorierna C1 och C ingår dessutom backning i kurva.

7.2.4 Kategorierna D1, D, D1E och DE

- Säker parkering för att släppa på eller av passagerare på bussen.

I kategorierna D1 och D ingår dessutom backning i kurva

7.3 Körrutt vid körprovet

Körning i trafik sker på vägar där man också annars kör med fordon i fordonskategorin i fråga. I den del av körprovet som omfattar körning i trafik ska rutter och uppgifter väljas enligt den körkortskategori som avläggs.

Mångsidiga trafikmiljöer möjliggör en omfattande bedömning av de kunskaper den som avlägger körkort har. I varje körprov ska körningen ske i så varierande trafikmiljöer som möjligt så att körningen under minst en tredjedel av tiden i alla körprov är förlagd till vägar där hastighetsbegränsningen är minst 60 km/h. I körprovet ska det alltid även förekomma körning på vägar med en hastighetsbegränsning på minst 80 km/h. De krav på hastighetsbegränsningar som nämns här gäller körprov som utförs med fordon vars konstruktiva hastighet tillåter dessa hastigheter. På den rutt som körs under körprovet ska det mångsidigt förekomma sådana trafiksituationer som föraren i vanliga fall möter samt olika trafiktäthet. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid körning från ett hastighetsbegränsningsområde till ett annat.

8 Bedömning av körprov

I körprovet hör till körning i trafik följande normala trafiksituationer och i provet bedöms hur säkert och självständigt den som avlägger körkort handlar i dessa situationer:

- Att köra iväg efter parkering och stillastående
- Att köra ut ur trafiken, till exempel till ett parkeringsområde eller gårdsområde
- Att köra på raka sträckor och i kurvor
- Att passera mötande trafik även i trånga passager
- Vägkorsningar, med beaktande av olika typer av korsningar
- Att närma sig och passera korsningsområden och anslutningar
- Att svänga
- Att byta körfält
- Att ansluta från en påfart och ta av till en avfart
- Att köra om och att bli omkörd av andra trafikanter

- Att passera hinder, t.ex. parkerade bilar
- Att köra i särskilda trafikmiljöer
- Körning i rondeller, vid plankorsningar, i närheten av hållplatser för spårvagn och bus-sar eller i närheten av övergångsställen
- Körning i olika hastighetsområden
- Att stiga ur fordonet

I alla situationer bedöms förarens förmåga att hantera fordonet och köra på ett säkert och smidigt sätt i trafiken.

Mottagaren av körprovet fattar beslut om att godkänna eller underkänna körprovet. Den som avlägger körkort informeras om beslutet i början av den avslutande diskussionen. Beslutet grundar sig på totalprestationen i körprovet. I ett godkänt körprov känner mottagaren av körprovet sig trygg under hela provet.

8.1 Bedömningsgrunder

Mottagaren av körprovet bedömer prestationen i körprovet som en helhet hos den som avlägger körkort. Den som avlägger körkort ska ha tillräckliga kunskaper och kompetens om hur man ska agera som förare, om grundläggande körkunskap samt om ansvarsfullt trafikbeteende. Identifiering av riskfaktorer till följd av ens eget eller andras beteende och till följd av omständigheterna samt lämpligt agerande för att undvika risker och farliga situationer utgör en väsentlig del av helheten.

I bedömningen ska uppmärksamhet fästas vid hur väl den som avlägger körkort självständigt kan tillämpa grundläggande körkunskaper på ett säkert och smidigt sätt i olika trafiksituationer. Tydliga brister i de grundläggande kunskaperna ökar olycksrisken och äventyrar säkerheten både för den som avlägger körkort själv och för övriga trafikanter.

Ett ansvarsfullt trafikbeteende omfattar anpassad, tydlig, defensiv och säker körning där föraren beaktar miljön samt tar hänsyn till väg- och väderleksförhållanden, den övriga trafiken och i synnerhet de mer utsatta trafikanterna.

8.2 Föremål för bedömning

Bedömningen av körprovet delas in i fyra områden som tillsammans utgör en ansvarsfull förarens kompetens:

- Hantering och kontroll av fordonet
- Beaktande av trafikanter
- Förutseende och hantering av trafiksituationer
- Hantering av det egna agerandet

8.2.1 Hantering och kontroll av fordonet

Den som avlägger körkort kan hantera sitt fordon, dess rörelseriktning, hastighet och utrymmeskrav. Hen förstår riskerna i anslutning till hantering och kontroll av fordonet och sitt eget ansvar på denna punkt. Hen kan använda fordonets alla manöverorgan och säkerhetsutrustning och förstår sitt ansvar för passagerarnas säkerhet. Hen behärskar ett ekonomiskt körsätt som beaktar miljön.

Den som avlägger körkort

- har lärt sig att förbereda fordonet för säker körning och teknisk kontroll
- beaktar passagerarnas säkerhet
- kan använda fordonets manöverorgan på ändamålsenligt sätt, behärskar fordonets eventuella system som bistår föraren och användningen av dessa varken hindrar eller stör uppmärksamheten på trafiken och körningen
- kan anpassa fordonets hastighet och behärskar den körhastighet som används samt fordonets rörelseriktning
- känner till fordonets massa, storlek, mått och dimensioner samt har kontroll över fordons riktning och utrymmesbehov och beaktar andras utrymmesbehov i trafiken
- behärskar ett säkert körsätt som minskar bränsleförbrukning och utsläpp vid acceleration och inbromsning samt vid körning i uppförsbacke och nerförsbacke

Vid bedömning av hantering och kontroll av fordonet i kategorierna BE, C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E och DE ska man dessutom i synnerhet beakta följande:

- ändamålsenlig användning av säkerhetsbälten, backspeglar, nackstöd och säte
- ändamålsenlig användning av ljus (vid behov) och annan utrustning
- ändamålsenlig användning av koppling, växellåda, gaspedal, bromssystem (inklusive eventuellt tillsatsbromssystem) och styrning
- hantering av fordonet i olika förhållanden och hastigheter
- fordonets stabilitet på vägen
- fordonets vikt, mått och egenskaper

Vid bedömning av hantering och kontroll av fordonet i kategorierna BE, C1, C, C1E, CE, D1E och DE ska man i synnerhet beakta följande:

- lastens vikt och typ (endast kategori BE, C, CE, C1, C1E, DE och D1E)
- passagerarnas komfort (endast kategori D, DE, D1 och D1E) (jämn körning utan snabba accelerationer och inbromsningar)
- en smidig och ekonomisk körning så att beteendet är förutsägbart för övriga trafikanter

8.2.2 Beaktande av trafikanter

Den som avlägger körkort behärskar samspelet med övriga trafikanter. Hen följer trafikreglerna och trafikstyrningen och håller tillräckliga avstånd samt är flexibel och uppmärksam på övriga trafikanter. Hen är särskilt uppmärksam på fotgängare och cyklister som är mer utsatta och agerar på ett sätt som ökar säkerheten även i krävande förhållanden som innebär risker.

Den som avlägger körkort:

- följer aktivt den övriga trafiken och identifierar situationer som ökar risken, är medveten om och observant på blinda sektorer
- är flexibel och uppmärksam på övriga trafikanter
- beaktar och observerar fotgängares och cyklisters avsikter och visar att hen ämnar väja genom att sakta in hastigheten och vid behov stanna
- ger cyklister och fotgängare tillräckligt utrymme
- beaktar särdragen i den övriga trafiken och kan hålla ett tryggt avstånd till andra fordon i alla situationer och förhållanden
- är medveten om hur trafikmiljön påverkar iakttagande och samspel
- behärskar ändamålsenliga signaler
- iakttar nödvändig försiktighet när hen stiger ur fordonet och beaktar passagerarnas säkerhet vid avstigning
- förstår att övriga trafikanter inte känner till fordonets eller fordonskombinationens egenskaper och särdrag och kan anpassa sitt agerande enligt detta.

8.2.3 Förutseende och hantering av trafiksituationer

Den som avlägger körkort är aktivt uppmärksam på vad som sker i trafiken och övriga trafikanters avsikter och hens agerande är förutsägbart. Hen anpassar sin hastighet så att det finns tid att identifiera eventuella risker, se om farliga situationer uppstår och välja rätt handlingssätt för att undvika fara. Genom att förutse trafiksituationer kan hen främja en säker och smidig trafik samt minska olägenheter med tanke på miljön.

Bedömningen av att förutse och ha kontroll över trafiksituationer består av följande delområden:

Den som avlägger körkort

- identifierar eventuella riskfaktorer i samband med trafikincidenter samt hur risker och farliga situationer uppstår och kan reagera på situationerna i tid så att det inte uppstår behov av plötsliga åtgärder
- kan använda rätt situationshastighet
- förbereder sig på att smidigt köra i väg medan hen väntar på sin tur
- använder riktningstecken och grupperar på ett sätt som främjar säkerhet och smidighet i trafiken
- handlar rätt i situationer där sikten är begränsad
- behärskar grunderna i ekonomisk körning
- riktar blicken så att hen är medveten om vad som händer framför, bredvid och bakom fordonet samt är medveten om och observant på blinda sektorer
- följer trafikreglerna och trafikstyrningen
- kör tryggt, logiskt och smidigt
- kan planera resvägen och beakta den i frågor som gäller fordonet, trafikförhållandena och trafikmiljön

8.2.4 Hantering av det egna agerandet

Den som avlägger körkort identifierar riskfaktorer och risker till följd av sitt eget kunnande, hen själv och hens sociala omgivning samt kan hantera dessa risker så att hen kan handla lugnt och koncentrera sig på rätt handlingssätt i köruppgiften samt agera som en ansvarsfull och självständig förare.

Bedömningen av hantering av det egna agerandet består av följande delområden:

Den som avlägger körkort

- handlar lugnt och visar samtidigt beslutsamhet i alla uppgifter
- handlar omsorgsfullt och systematiskt i olika trafiksituationer
- kan agera med eftertanke när körrutten förverkligas samt i situationer där det inte går att tillämpa den valda resvägen
- koncentrerar sig på körprestationen och hanteringen av trafiksituationer
- visar förståelse för och förhåller sig på ett lämpligt sätt till övriga trafikanter
- handlar självständigt och ansvarsfullt i trafiken
- förhåller sig ansvarsfullt till sin egen förmåga som förare
- identifierar risker till följd av sitt eget kunnande och sinnestillstånd samt förmår hantera dessa

8.3 Beaktande av körkortskategoriernas särdrag i körprovet

Mottagaren av körprovet ska vara särskilt uppmärksam på hur den som avlägger körkort identifierar särskilda riskfaktorer i anslutning till framförandet av ett fordon i den ifrågavarande fordonskategorin och hur hen förutser och förbereder sig på de risker dessa medför.

Kategorierna AM/120 och AM/121

Mottagaren av körprovet ska vara särskilt uppmärksam på hur den som avlägger körkort identifierar riskfaktorer i anslutning till fordonets utsatthet och synlighet i trafiken, till konsekvenser på grund av fordonets konstruktiva hastighet och hur den som avlägger körkort hanterar dessa risker.

A-kategorierna

Mottagaren av körprovet ska vara särskilt uppmärksam på hur den som avlägger körkort identifierar riskfaktorer i anslutning till fordonets utsatthet och synlighet i trafiken, motorcyklars särdrag och hur den som avlägger körkort hanterar dessa risker.

Kategorierna C1, C, D1, D

Mottagaren av körprovet ska vara särskilt uppmärksam på hur den som avlägger körkort identifierar riskfaktorer i anslutning till fordonets storlek, föraruppgiften samt andra aktörer i trafiken och hur den som avlägger körkort hanterar dessa risker.

I körprovet för kategorierna C, CE, D och DE ska man dessutom beakta användningen av olika bromssystem (användning av andra hastighetsreglerande system än färdbrömsarna).

8.4 Bedömningskala

För varje utvärderingsobjekt bedöms den som avlägger körkort i fråga om sitt agerande och sin kompetens på en skala från 1 till 5.

1 Svaga, tydligt bristfälliga kunskaper om det ifrågavarande delområdet

Den som avlägger körkort har genom sina handlingar visat att hen fortfarande har tydliga, allvarliga brister i sina kunskaper om delområdet och/eller hens körfel eller körsätt har direkt äventyrat säkerheten för examensfordonets passagerare eller andra trafikanter. Detta kan framgå av till exempel att mottagaren av körprovet har ingripit i körningen eller av att en annan part har blivit tvungen att reagera plötsligt för att undvika en olycka.

2 Försvärliga kunskaper under genomsnittet om det ifrågavarande delområdet

Den som avlägger körkort har genom sina handlingar visat att hen fortfarande har bristande kunskaper om delområdet. Begynnande färdigheter och kunskaper om delområdet, men hanteringen av verksamheten är alltjämt svag. Svaga färdigheter att identifiera riskfaktorer och förutse de risker dessa medför. Den som avlägger körkort kan ännu inte köra självständigt och ansvarsfullt och körningen är inte heller i övrigt tillräckligt smidig.

3 Nöjaktiga, genomsnittliga kunskaper om det ifrågavarande delområdet

Den som avlägger körkort har visat sig ha grundläggande kunskaper om delområdet och kan tillämpa dessa i de flesta trafiksituationer. Hen kan fatta självständiga beslut i trafiken och handlar logiskt och ansvarsfullt. Hen kan identifiera riskfaktorer och förutse de risker dessa orsakar i trafiksituationer och körningen i trafiken är i allmänhet smidig.

4 Goda kunskaper över genomsnittet om det ifrågavarande delområdet

Den som avlägger körkort har genom sina handlingar visat sig ha övergripande kunskap om delområdet och kan tillämpa sina kunskaper i varierande trafiksituationer. Hen kan handla ansvarsfullt och mestadels självständigt i trafiken. Hen kan identifiera riskfaktorer och risker i olika trafiksituationer och kan handla förutseende, vilket syns i ett smidigt och flexibelt körsätt.

5 Berömliga, föredömliga kunskaper om det ifrågavarande delområdet

Den som avlägger körkort har genom sina handlingar visat sig ha övergripande kunskap om delområdet i fråga. Hen kan tillämpa sina kunskaper i alla situationer. Hen har visat sig kunna agera som en självständig förare. Förmåga att hantera risker syns tydligt i hens handlande. Hen visar att hen är medveten om riskfaktorer och risker i olika situationer och kan bedöma dem och förutse hur situationer utvecklas och kan välja rätt handlingssätt. Hen kan vara flexibel och främjar trafiksäkerhet och smidighet genom sitt handlande och minskar därigenom även miljöolägenheter.

8.5 Självvärdering

Den som avlägger körkort ska före körprovet göra en självvärdering av sitt eget kunnande. I självvärderingen används de föremål för bedömning och den bedömningsskala som nämns i denna anvisning. Självvärderingen ska vara ifylld i undervisnings- och examensintyget när examinanden anländer för att avlägga körprovet.

8.6 Hur bedömningen utförs

Mottagaren av körprovet fattar beslut om provresultatet och gör en helhetsbedömning på basis av bedömningsområdena. Körprovet kan inte godkännas om den som avlägger körkort har tydligt bristfälliga kunskaper (1) i något av bedömningsområdena eller svaga kunskaper (2) i fler än ett av bedömningsområdena.

Provet ska underkännas om körfelen eller trafikbeteendet hos den som avlägger körkort direkt äventyrar säkerheten för examensfordonets passagerare eller andra trafikanter. Provet ska underkännas oavsett huruvida mottagaren av körprovet har ingripit i körningen.

Om mottagaren av körprovet bedömer att den som avlägger körkort är en fara för sig själv eller andra, ska provet omedelbart avbrytas. Ett prov som avbryts underkänns alltid.

I bedömningen av körprovet ska särskild uppmärksamhet fästas vid situationer där det framkommer ett tydligt regelbrott, ett upprepat fel eller likgiltighet mot övriga trafikanter. I bedömningen ska man dessutom fästa särskild uppmärksamhet på huruvida den som avlägger körkort uppvisar ett eftertänksamt och socialt trafikbeteende. Detta ska synas i körsättet och ska beaktas i helhetsbedömningen.

Som stöd för bedömningen kan mottagaren av körprovet i slutet av provet ställa frågor och diskutera med examinanden utifrån situationer som inträffat under körprovet. Via frågor och diskussion kan mottagaren av körprovet försäkra sig om examinandens kunskaper och uppfattning av trafiksituationerna. Frågor får inte användas som ett muntligt förhör om teorikunskaper.

9 Avslutande diskussion

Mottagaren av körprovet delger den som avlägger körkort sitt beslut om körprovet jämte motivering alltid i början av den avslutande diskussionen efter att först ha hört vilka synpunkter den som avlägger körkort har på körprovs prestationen.

Körprovets avslutande diskussion består av följande:

- Mottagaren av körprovet förmedlar sitt beslut jämte motivering genom diskussion med den som avlägger körkort med hjälp av examinandens självvärdering
- Hur den som avlägger körkort utvecklas som förare
- Elektronisk respons och möjlighet att göra en avgiftsbelagd begäran om omprövning

Efter godkänt körprov går mottagaren av körprovet dessutom igenom följande med den som avlägger körkort:

- Körrätt (intyg över godkänd förarexamen)
- När körkortet levereras och hur länge det är i kraft

Mottagaren av körprovet ska alltid försäkra sig om att den som avlägger körkort förstår motiveringen till beslutet och det centrala innehållet i responsen.

Max Fogdell
Enhetschef

Tina Forsman-Rantanen
Teamledare

Liite 1 *Manöverprov i kategori AM/120*

1 Område

Manöverprovet utförs på ett lämpligt område. Uppgifterna utförs på permanentbeläggning. Den som avlägger körkort har möjlighet att testa friktionen på bromsplatsen innan manöverprovet inleds.

2 Markering

Avstånden mellan markeringarna som används i uppgifterna mäts från markeringarnas mittpunkter. För att märka ut uppgifterna används märken i form av cirkulära koner som är högst 60 mm höga och vars bas har en diameter på högst 200 mm.

3 Hastighetsmätning

Mottagaren av körprovet mäter att den minimihastighet som uppgiften kräver uppnås med en apparat som är avsedd för detta, om en sådan finns att tillgå.

4 Uppgifter och utförande

Manöverprovet inleds med långsam körning. Alla uppgifter ska utföras sittande, med fötterna på fotpinnarna eller fotstöden. Dessutom ska den som avlägger körkort bevisa att hen kan ta av stödet på den moped som används vid examen, leda den i en U-sväng och sätta på mopedens stöd igen.

I svåra förhållanden kan den som mottar körprovet enligt egen prövning ändra måtten för uppgifterna.

Manöverprovet för en tvåhjulig moped i kategori AM/120 består av tre uppgifter:

- Långsam körning
- Portar
- Effektiv bromsning

Manöverprovet för en trehjulig moped i kategori AM/120 består av tre uppgifter:

- Bromsning och direktstart
- Slalomkörning
- Backning

5 Bedömning av uppgifterna och beslut om manöverprovet

Man får två försök för varje uppgift. Ett tredje försök tillåts om det enda problemet är att den som avlägger körkort inte uppnår rätt hastighet för uppgiften. Om alla försök misslyckas, underkänns provet.

Ett försök anses underkänt om:

- Mopeden eller föraren rör vid banmärkena eller inte håller sig inom området som fastställts för uppgiften.
- Föraren vidrör marken med foten under utförandet av andra uppgifter än att stanna vid bromsningsövningen. Detta gäller inte avstigning från trehjulig moped under en uppgift.
- Föraren inte följer uppgiften.

Om den som mottar körprovet bedömer att den som avlägger körkort är en fara för sig själv eller andra, ska manöverprovet omedelbart avbrytas. Ett prov som avbryts underkänns alltid.

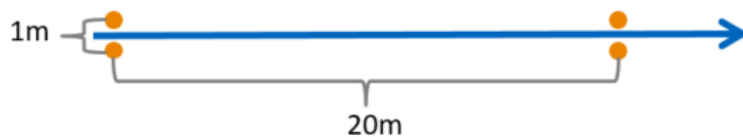
Den som avlägger körkort ska få beslutet om manöverprovet och motiveringarna för det muntligt och skriftligt.

6 Uppgifter i manöverprovet för en tvåhjulig moped i kategori AM/120

6.1 Långsam körning

I uppgiften mäts förarens förmåga att hantera mopeden i låga hastigheter.

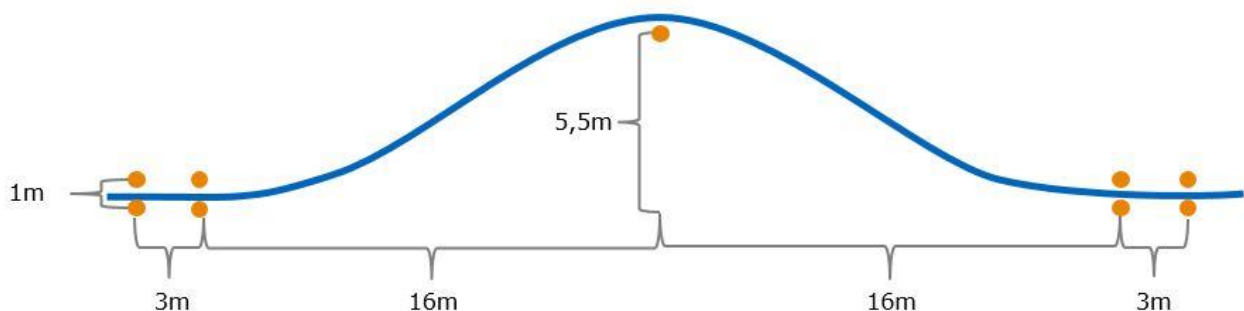
I uppgiften ska hastigheten regleras med kopplingen (gäller inte mopeder som saknar kopplingspedal), gas och bakbroms, och hastigheten ska vara så låg att balansen måste uppnås genom styrning, dock högst 5 km/h.

Uppgiften bedöms som en helhet och i den ska i synnerhet bedömas användningen av mopedens manöverorgan, balans, blickens riktning och fötternas position på fotpinnarna eller fotstöden.

6.2 Portar

I uppgiften mäts förarens förmåga att hantera mopeden vid kurvkörning.

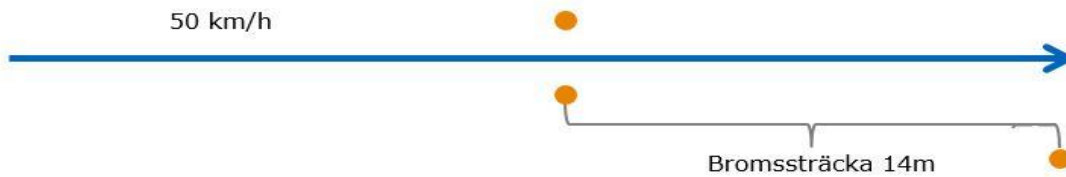

Uppgiften ska utföras i en jämn hastighet på 30 km/h i minst 2:ans växel (gäller inte mopeder som saknar kopplingspedal).

Uppgiften bedöms som en helhet och i synnerhet blickens riktning ska bedömas.

6.3 Effektiv bromsning

I uppgiften mäts förarens förmåga att stanna mopeden på ett effektivt och kontrollerat sätt.

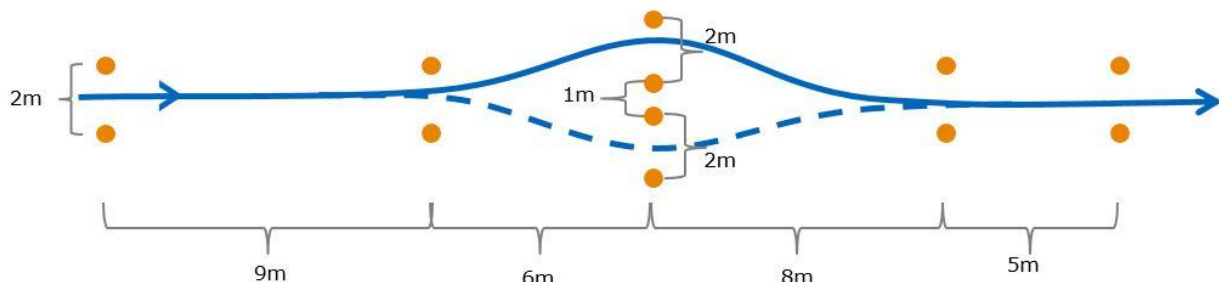
Bromsningen ska inledas i en hastighet på minst 35 km/h. I uppgiften bedöms bromstekniken och den sträcka bromsningen tar i anspråk, inte var den inleds.

Uppgiften bedöms som en helhet och det är särskilt användningen av fram- och bakbroms, blickens riktning och förarens position som bedöms.

7 Uppgifter i manöverprovet för en trehjulig moped i kategori AM/120

7.1 Bromsning och direktstart

Uppgiften mäter förarens förmåga att effektivt stanna fordonet och kontrollerat väja för ett hinder.

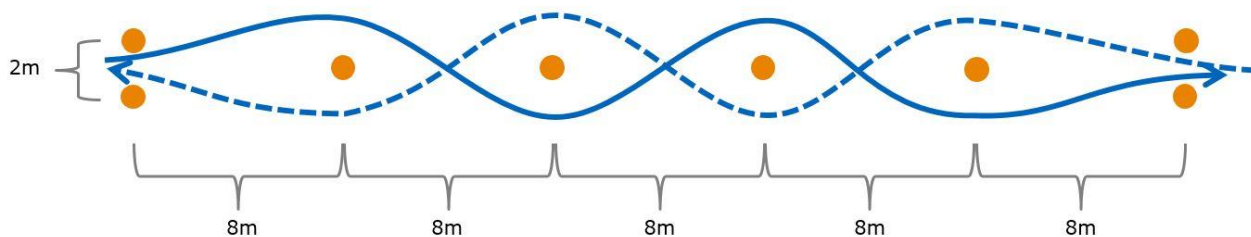

Den som avlägger körkort accelererar till en hastighet på 35 km/h och inleder sedan inbromsningen. Man måste kunna stanna fordonet kontrollerat på en 9 meters sträcka. Därefter fortsätter man omedelbart till väjningen så som figuren visar. Efter väjningen återvänder man till den körlinje som man hade före väjningen. Mottagaren av körprovet bestämmer innan uppgiften utförs från vilken sida den som avlägger körkort ska väja för ett hinder. Den alternativa väjningsriktningen har märkts ut på bilden med en streckad linje.

Uppgiften bedöms som en helhet och i synnerhet bromsningens effektivitet och blickens riktning ska bedömas.

7.2 Slalomkörning

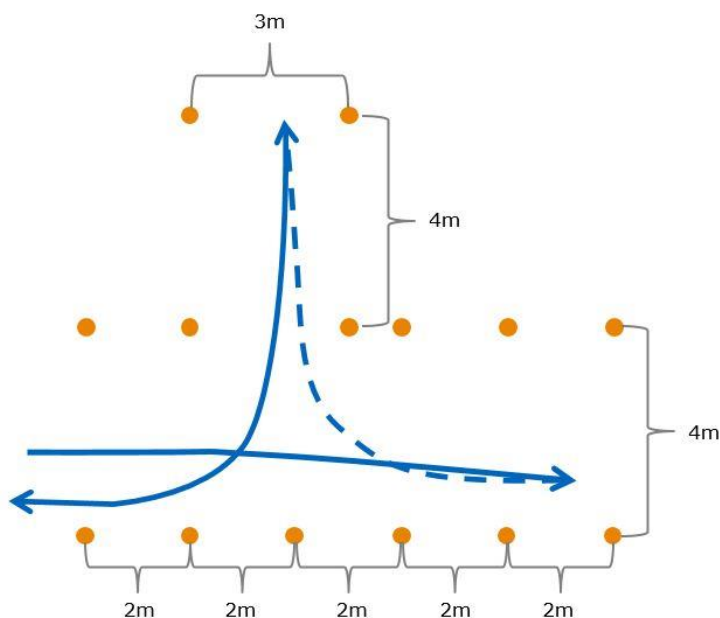
I uppgiften mäts hur den som avlägger körkort kan hantera fordonets dimensioner.

Den som avlägger körkort kör slalom mellan 4 koner så som figuren visar. Man får vid behov korrigera fordonets position bakåt.

Uppgiften bedöms som en helhet och i synnerhet styrtekniken och blickens riktning ska bedömas.

7.3 Backning

I uppgiften mäts förarens förmåga att vända fordonet vid backning.

I uppgiften vänder man fordonet i ankomstriktningen med hjälp av backväxeln. Man får vid behov korrigera fordonets position framåt eller bakåt under utförandet. Denna uppgift utförs inte om fordonet saknar backväxel.

Uppgiften bedöms som en helhet och i synnerhet blickens riktning och styrtekniken ska bedömas.

Liite 2 *Manöveruppgift i kategori AM/121 utan sluten karosskonstruktion*

1 Område

Manöveruppgiften utförs på ett lämpligt område. Den som avlägger körkort har möjlighet att testa friktionen på bromsplatsen innan manöverprovet inleds.

2 Markering

I uppgiften behöver man inte använda märken för att märka ut banan. Före prestationen går mottagaren av körprovet tillsammans med den som avlägger körkort igenom uppgiftens förlopp.

3 Hastighetsmätning

Mottagaren av körprovet kan mäta att den minimihastighet som uppgiften kräver uppnås med en apparat som är avsedd för detta.

4 Utförande av uppgiften

Uppgiften ska utföras sittande med fötterna på fotpinnarna eller fotstöden. Väglaget inverkar inte på hastigheten för eller bedömningen av uppgifterna i manöverprovet.

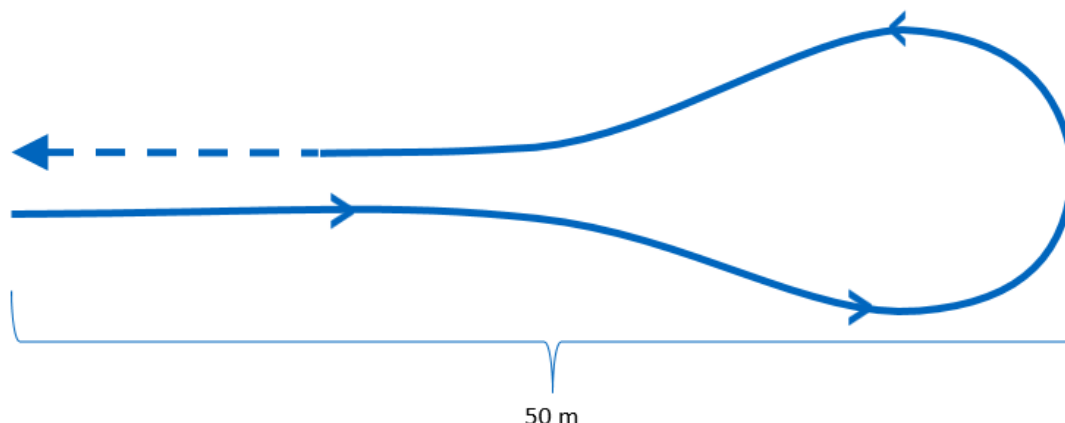
5 Bedömning av uppgiften

Man får två försök för varje manöveruppgift. Om båda försöken misslyckas, underkänns provet.

Om mottagaren av körprovet bedömer att den som avlägger körkort är en fara för sig själv eller andra, ska manöveruppgiften omedelbart avbrytas. Ett prov som avbryts underkänns alltid.

6 Manöveruppgift

I uppgiften mäts förarens förmåga att hantera fordonet i olika hastigheter samt förmåga att effektivt och kontrollerat stanna fordonet.

I manöveruppgiften ska den som avlägger körkort kontrollerat köra i väg, öka hastigheten och sakta in till en hastighet som är lämplig för att svänga. Den som avlägger körkort ska göra en kontrollerad svängning tillbaka i samma riktning som hen kom. Svängningen får göras i vilken riktning som helst. När den som avlägger körkort kommer tillbaka ska hen snabbt öka hastigheten och göra en effektiv inbromsning i en hastighet på minst 25 km/h. Inbromsningen kan påbörjas genast när den som avlägger körkort har uppnått målhastigheten. Uppgiften ska utföras som en helhet, och man får inte sätta foten i marken under uppgiftens gång.

Liite 3 *Manöverprov i kategorierna A1, A2 och A*

1 Område

Manöverprovet utförs på ett lämpligt område. Uppgifterna utförs på permanentbeläggning. Den som avlägger körkort har möjlighet att testa friktionen på bromsplatsen innan manöverprovet inleds.

2 Markering

Avstånden mellan markeringarna som används i uppgifterna mäts från markeringarnas mittpunkter. För att märka ut uppgifterna används märken i form av cirkulära koner som är högst 60 mm höga och vars bas har en diameter på högst 200 mm.

3 Hastighetsmätning

Mottagaren av körprovet mäter att den minimihastighet som uppgiften kräver uppnås med en apparat som är avsedd för detta, om en sådan finns att tillgå.

4 Uppgifter och utförande

Manöverprovet inleds med uppgifter i låga hastigheter. Alla uppgifter ska utföras sittande, med fötterna på fotpinnarna eller fotstöden. Dessutom ska den som avlägger körkort bevisa att hen kan ta av stödet på den motorcykel som används vid examen, leda den i en U-sväng och sätta på motorcykelns stöd igen.

Väglaget inverkar inte på mätningen, hastigheten eller bedömningen i manöverprovet.

4.1 Manöverprovet för A-kategorierna består av fem uppgifter:

- Uppgifter i låga hastigheter
- Väjning
- Portar
- Bromsning och direktstart
- Effektiv bromsning

5 Bedömning av uppgifterna och beslut om manöverprovet

Man får två försök för varje uppgift. Ett tredje försök tillåts om det enda problemet är att den som avlägger körkort inte uppnår rätt hastighet för uppgiften. Om alla försök misslyckas, underkänns provet.

Ett försök anses underkänt om

- Motorcykeln eller föraren rör vid banmärkena eller inte håller sig inom området som fastställts för uppgiften.
- Föraren vidrör marken med foten utan att det är fråga om uppgifter i låga hastigheter och för att stanna vid bromsningsövningar.
- Föraren inte följer uppgiften.

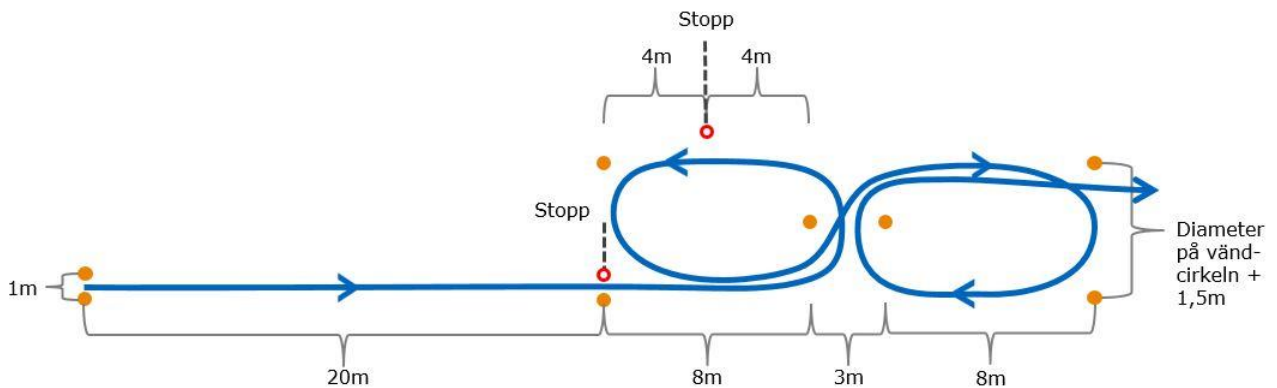
Om den som mottar körprovet bedömer att den som avlägger körkort är en fara för sig själv eller andra, ska manöverprovet omedelbart avbrytas. Ett prov som avbryts underkänns alltid.

Den som avlägger körkort ska få beslutet om manöverprovet och motiveringarna för det muntligt och skriftligt.

6 Uppgifter i manöverprovet för A-kategorierna

6.1 Uppgifter i låga hastigheter

I uppgiften mäts förarens förmåga att hantera motorcykeln i låga hastigheter.

I uppgiften ska hastigheten regleras med kopplingen (gäller inte motorcyklar som saknar kopplingspedal), gas och bakbroms, och hastigheten ska vara så låg att balansen måste uppnås genom styrning, dock högst 5 km/h.

I slalomuppgiften ska bredden vara diametern på motorcykelns vändcirkel + 1,5 m. Den som mottar körprovet ska vid behov kontrollera diametern på vändcirkeln genom att leda motorcykeln som används vid examen.

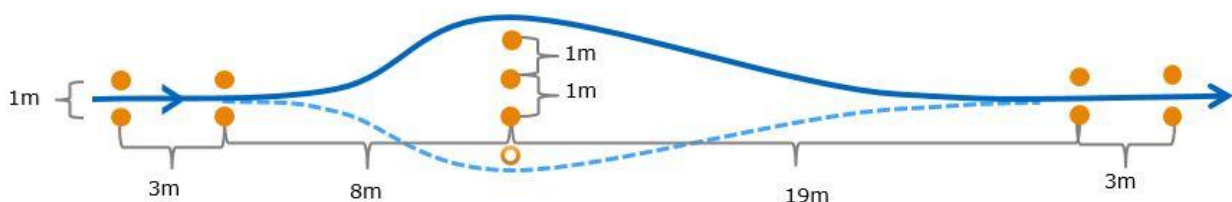
Det ska göras två stopp under uppgiften och platserna för dem är märkta med röda markeringar på bilden. Den som avlägger körkort ska stanna så att motorcykelns framdäck är på markeringen.

Uppgiften bedöms som en helhet och i den ska i synnerhet bedömas användningen av motorcykelns manöverorgan, balans, blickens riktning och fötternas position på fotpinnarna eller fotstöden.

Uppgiften består av två delar; 20 meter långsam körning rakt fram och slalom. Om bara en av delarna underkänns på första försöket, behöver man bara göra om den del som har underkänts.

6.2 Väjning

I uppgiften mäts förarens förmåga att väja för ett hinder på ett säkert sätt.

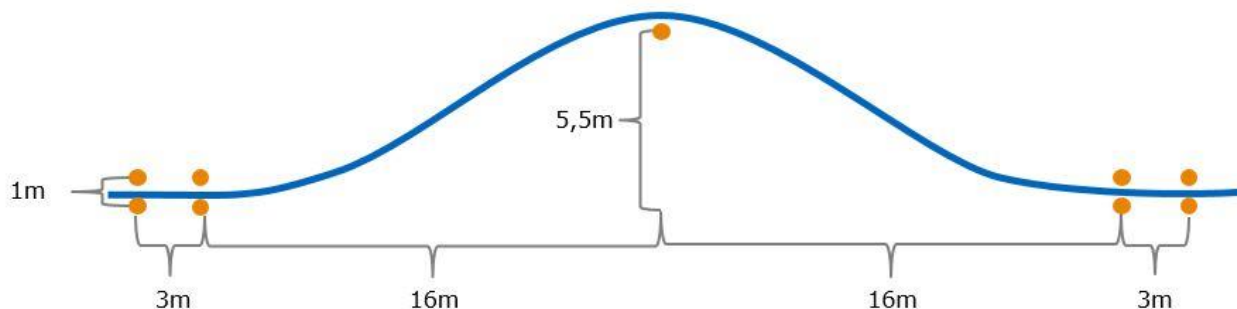

Hastigheten ska vara minst 50 km/h mellan startportarna. Uppgiften ska genomföras utan färdbrömsar och i minst 3:ans växel (gäller inte motorcyklar som saknar kopplingspedal).

Den alternativa väjningsriktningen har märkts ut på bilden med en streckad linje. Mottagaren av körprovet bestämmer innan uppgiften utförs från vilken sida den som avlägger körkort ska väja för ett hinder. Uppgiften bedöms som en helhet och i synnerhet styrtekniken och blickens riktning ska bedömas.

6.3 Portar

I uppgiften mäts förarens förmåga att hantera motorcykeln vid kurvkörning.

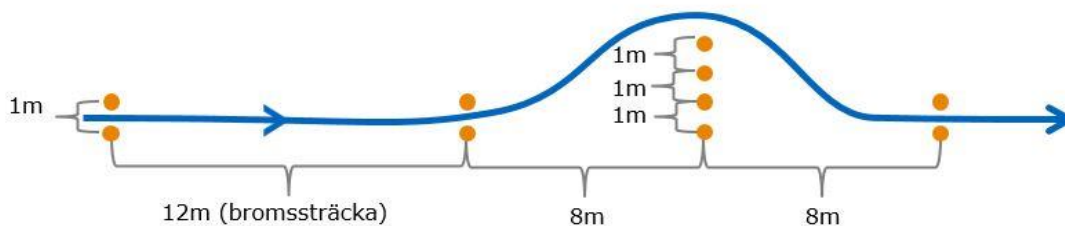

Uppgiften ska utföras i en jämn hastighet på 30 km/h i minst 2:ans växel (gäller inte motorcyklar som saknar kopplingspedal).

Uppgiften bedöms som helhet och i synnerhet blickens riktning ska bedömas.

6.4 Bromsning och direktstart

I uppgiften mäts förarens förmåga att stanna motorcykeln på ett kontrollerat sätt och starta direkt samtidigt som man väjer för ett hinder.

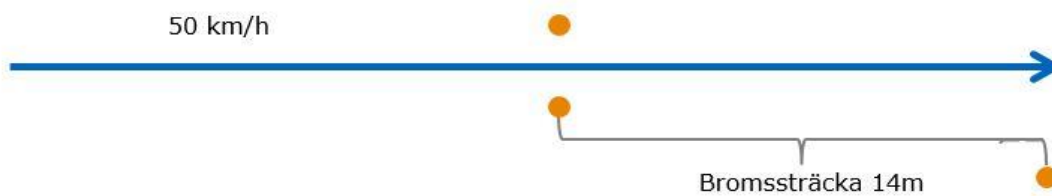

Bromsningen ska inledas i minst 40 km/h och i minst 3:ans växel (gäller inte motorcyklar som saknar kopplingspedal). Under bromsningen växlar man ner till en lägre växel och stannar motorcykeln. Vid stoppet får den som avlägger körkort sätta en fot eller båda fötterna samtidigt i marken en gång. Därefter fortsätter man direkt till att väja för ett hinder.

Uppgiften bedöms som helhet och det är särskilt användningen av fram- och bakbroms och blickens riktning som bedöms.

6.5 Effektiv bromsning

I uppgiften mäts förarens förmåga att stanna motorcykeln på ett effektivt och kontrollerat sätt.

Bromsningen ska inledas i en hastighet på minst 50 km/h. I uppgiften bedöms bromstekniken och den sträcka bromsningen tar i anspråk, inte var den inleds.

Uppgiften bedöms som en helhet och det är särskilt användningen av fram- och bakbroms, blickens riktning och förarens position som bedöms.

Liite 4 Manöverprov i kategorierna BE, C1E, CE, D1E och DE

1 Kategori BE

1.1 Manöverprovets syfte

Syftet med manöverprovet är att säkerställa att den som avlägger körkort kan hantera fordonskombinationen på ett säkert sätt och behärskar fordonskombinationens omfång samt handlar så att det inte uppstår risk för att fordonskombinationen skadas.

1.2 Manöverprovets innehåll

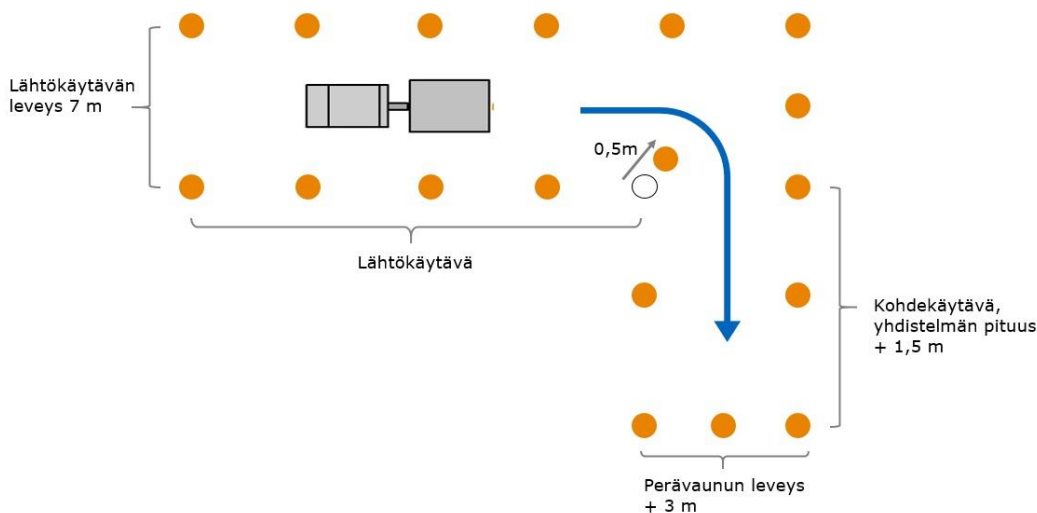
Manöverprovet består av tre uppgifter:

1. Att backa med fordonskombinationen
 - I uppgiften backar man enligt bilderna nedan. I utgångsläget ska hela kombinationen befinna sig på startsträckan, men den behöver inte stå rakt. I slutläget ska hela kombinationen befinna sig på målsträckan.
2. Att lösgöra släpvagnen från dragbilen
 - I uppgiften säkerställs att släpvagnen hålls på plats och lösgörs släpvagnen från dragbilen. Dragbilen ska köras till startsträckan så att hela bilen befinner sig där.
3. Att koppla släpvagnen till dragbilen
 - I uppgiften backas dragbilen till målsträckan och släpvagnen kopplas till dragbilen.

Provet inleds när den som avlägger körkort börjar backa. Provet upphör när den som avlägger körkort meddelar att hen har slutfört uppgifterna. Uppgifterna ska utföras inom 15 minuter.

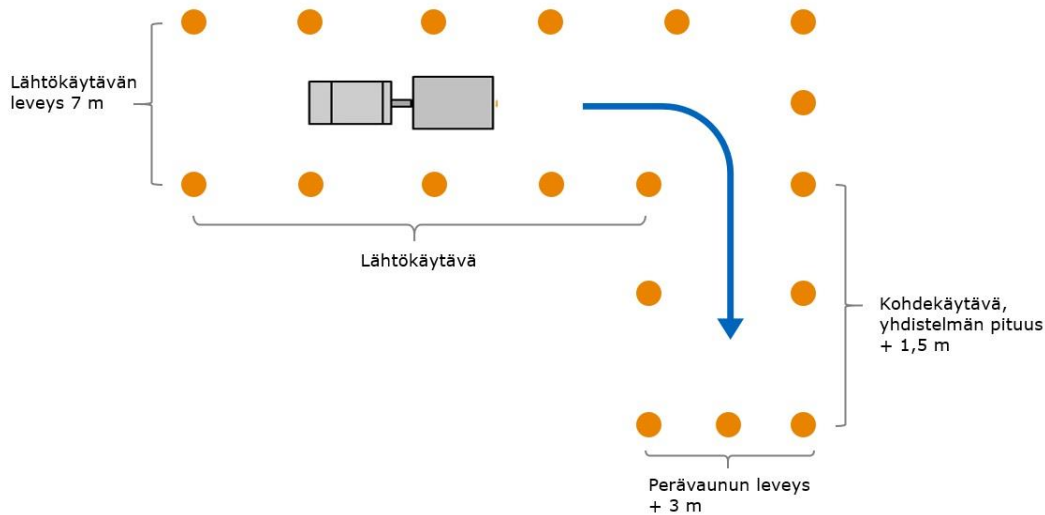
När kombinationens längd är under 11 meter flyttas hörnkonen 0,5 meter i 45 graders vinkel inåt mot banan (bild 1).

Kuva 1

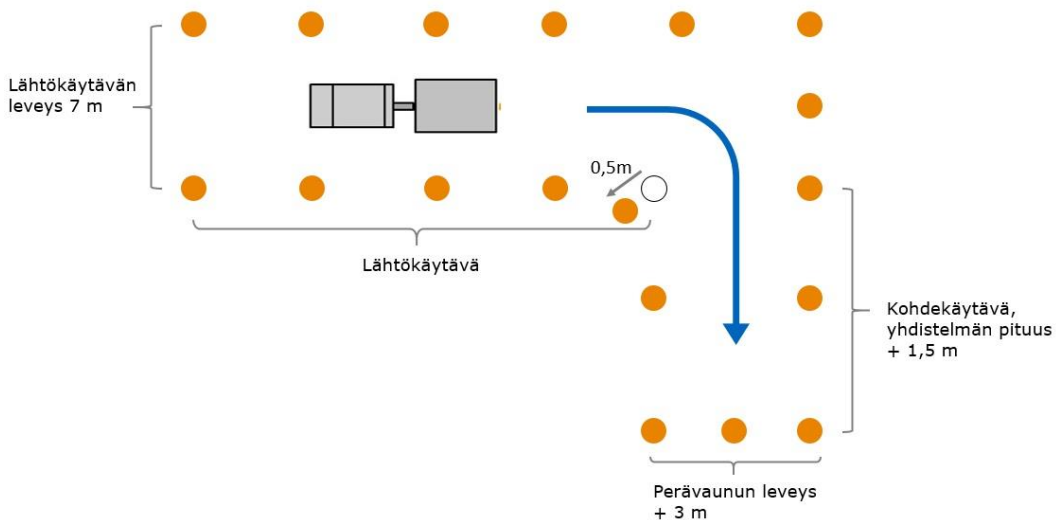
När kombinationens längd är över 11 meter men under 14 meter, står hörnkonen på sin normala plats (bild 2).

Kuva 2

När kombinationens längd är över 14 meter flyttas hörnkonen 0,5 meter i 45 graders vinkel utåt enligt bilden (bild 3).

Kuva 3

1.3 Bedömning av och beslut om manöverprov

I manöverprovet bedöms hurdana kunskaper den som avlägger körkort har i att backa med fordonskombinationen och dragbilen samt att lösgöra och koppla till släpvagnen. I samband med att släpvagnen lösgörs bedöms dessutom säkerställande av att släpvagnen hålls på stället. I samband med att släpvagnen kopplas till bedöms säkerställande av kombinationens trafikduglighet.

Manöverprovet anses underkänt om:

- Mottagaren av körprovet avbryter provet om hen lägger märke till att det skulle föranleda direkt livsfara eller risk för skador på kombinationen om provet fortsätter
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Kopplingen mellan dragbilen och släpvagnen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att släpvagnen hålls på stället innan den lösgörs
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt fordonskombinationens trafikduglighet
- Någon av kopplingarna mellan dragbilen och släpvagnen inte har gjorts
- Skicket på mekanismerna i anslutning till kopplingen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att bromsarna lossats
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Fordonskombinationen vidrör en kon eller någon del av kombinationen överskrider det för uppgiften avgränsade området.
- Uppgifterna som nämns i punkt 1.2 inte har utförts inom den angivna tiden.

2 Fordonskombinationer i kategorierna C1E och D1E

2.1 Manöverprovets syfte

Syftet med manöverprovet är att säkerställa att den som avlägger körkort kan hantera fordonskombinationen på ett säkert sätt och behärskar fordonskombinationens omfång samt handlar så att det inte uppstår risk för att fordonskombinationen skadas.

2.2 Manöverprovets innehåll

Manöverprovet består av tre uppgifter:

1. Att backa med släpvagnen till område PV
 - Uppgiften inleds genom att köra fordonet framåt från inkörsporten. Den som avlägger körkort får börja backa från den plats hen själv väljer. I uppgiften backas släpvagnen till det för den reserverade området. I slutet av uppgiften ska hela släpvagnen inklusive dragstång befinna sig i område PV.
2. Att lösgöra släpvagnen från dragbilen och backa dragbilen till område VA
 - I uppgiften parkeras kombinationen och kopplingen lösgörs. Dragbilen flyttas framåt och backas till område VA. I slutet av uppgiften ska hela dragbilen befinna sig i område VA.
3. Att koppla släpvagnen till dragbilen
 - I uppgiften flyttas dragbilen framåt, backas till samma linje som släpvagnen och släpvagnen kopplas till dragbilen. Kopplingsmekanismer, bromsar och elkopplingar kontrolleras.

Provet börjar när kombinationen körs genom inkörsporten. Provet upphör när den som avlägger körkort meddelar att hen har slutfört uppgifterna. Manöverprovet ska utföras inom 15 minuter.

A = Områdets bredd är fordonets bredd + 1,5 m

B = Områdets längd är fordonets längd + 1,5 m

C = Kombinationens längd

D = Hindrets bredd 12 m

E = Områdenas (PV, VA) avstånd från varandra 3 m

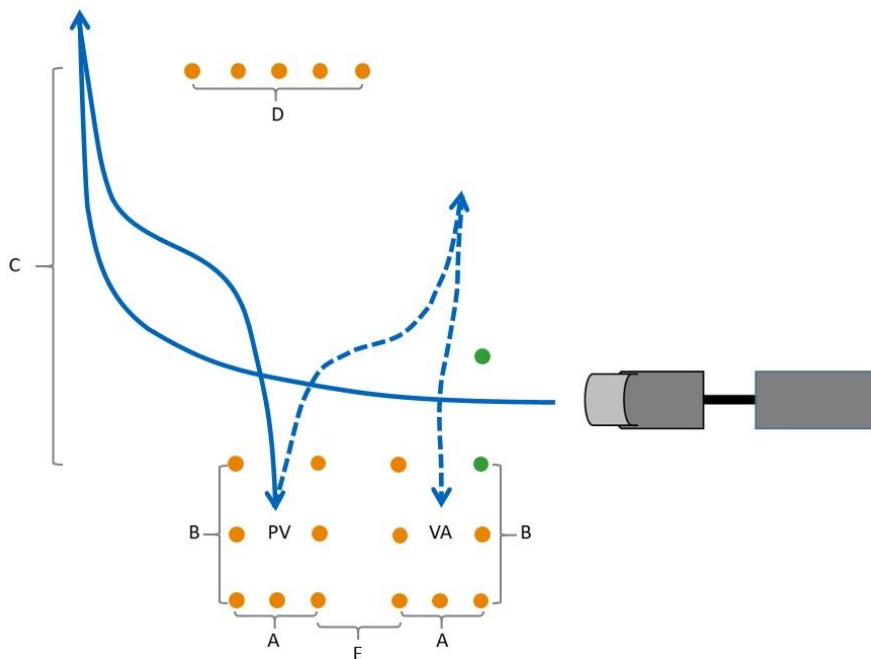
PV = Område avsett för släpvagn

VA = Område avsett för dragbil

Hindret D placeras så att område PV ligger symmetriskt runt det

På bilden har inkörsporten angetts med gröna koner, inkörsporten placeras i VA-områdets högra kant med en bredd på 5 m

Områdena (PV, VA) märks ut med koner i olika färger. Konerna som används för att märka ut banan ska vara minst 0,4 m höga.

2.3 Bedömning av och beslut om manöverprov

I manöverprovet bedöms hurdana kunskaper den som avlägger körkort har i att backa med fordonskombinationen och dragbilen samt att lösgöra och koppla till släpvagnen. I samband med att släpvagnen lösgörs bedöms dessutom säkerställande av att släpvagnen hålls på stället. I samband med att släpvagnen kopplas till bedöms säkerställande av kombinationens trafikduglighet.

Manöverprovet anses underkänt om:

- Mottagaren av körprovet avbryter provet om hen lägger märke till att det skulle föranleda direkt livsfara eller risk för skador på kombinationen om provet fortsätter
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Kopplingen mellan dragbilen och släpvagnen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att släpvagnen hålls på stället innan den lösgörs
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt fordonskombinationens trafikduglighet
- Någon av kopplingarna mellan dragbilen och släpvagnen inte har gjorts
- Skicket på mekanismerna i anslutning till kopplingen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att bromsarna lossats
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Fordonskombinationen vidrör en kon eller någon del av kombinationen överskrider det för uppgiften avgränsade området.
- Uppgifterna som nämns i punkt 2.2 inte har utförts inom den angivna tiden.

3 Fordonskombinationer i kategorierna CE och DE

3.1 Manöverprovets syfte

Syftet med manöverprovet är att säkerställa att den som avlägger körkort kan hantera fordonskombinationen på ett säkert sätt och behärskar fordonskombinationens omfång samt handlar så att det inte uppstår risk för att fordonskombinationen skadas.

3.2 Manöverprovets innehåll

Manöverprovet består av tre uppgifter:

1. Att backa med släpvagnen till område PV
 - Uppgiften inleds genom att köra fordonet framåt från inkörsporten. Den som avlägger körkort får börja backa från den plats hen själv väljer. I uppgiften backas släpvagnen till det för den reserverade området. I slutet av uppgiften ska hela släpvagnen inklusive dragstång befinna sig i område PV.
2. Att lösgöra släpvagnen från dragbilen och backa dragbilen till område VA
 - I uppgiften parkeras kombinationen och kopplingen lösgörs. Dragbilen flyttas framåt och backas till område VA. I slutet av uppgiften ska hela dragbilen befinna sig i område VA.
3. Att koppla släpvagnen till dragbilen
 - I uppgiften flyttas dragbilen framåt, backas till samma linje som släpvagnen och släpvagnen kopplas till dragbilen. Kopplingsmekanismer, bromsar och elkopplingar kontrolleras.

Provet börjar när kombinationen körs genom inkörsporten. Provet upphör när den som avlägger körkort meddelar att hen har slutfört uppgifterna. Manöverprovet ska utföras inom 15 minuter.

A = Områdets bredd är fordonets bredd + 1,5 m

B = Områdets längd är fordonets längd + 1,5 m

C = Kombinationens längd + 5 m

D = Hindrets bredd 12 m

E = Områdenas (PV, VA) avstånd från varandra 3 m

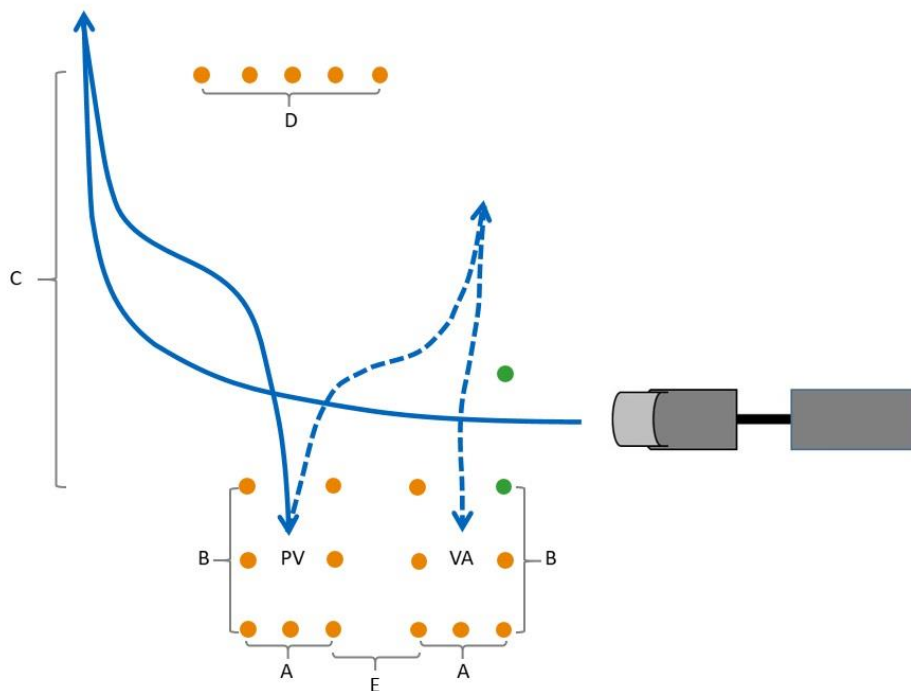
PV = Område avsett för släpvagn

VA = Område avsett för dragbil

Hindret D placeras så att område PV ligger symmetriskt runt det

På bilden har inkörsporten angetts med gröna koner, inkörsporten placeras i VA-områdets högra kant med en bredd på 5 m

Områdena (PV, VA) märks ut med koner i olika färger. Konerna som används för att märka ut banan ska vara minst 0,4 m höga.

3.3 Bedömning av och beslut om manöverprov

I manöverprovet bedöms hurdana kunskaper den som avlägger körkort har i att backa med fordonskombinationen och dragbilen samt att lösgöra och koppla till släpvagnen. I samband med att släpvagnen lösgörs bedöms dessutom säkerställande av att släpvagnen hålls på stället. I samband med att släpvagnen kopplas till bedöms säkerställande av kombinationens trafikduglighet.

Manöverprovet anses underkänt om:

- Mottagaren av körprovet avbryter provet om hen lägger märke till att det skulle föranleda direkt livsfara eller risk för skador på kombinationen om provet fortsätter
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Kopplingen mellan dragbilen och släpvagnen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att släpvagnen hålls på stället innan den lösgörs
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt fordonskombinationens trafikduglighet
- Någon av kopplingarna mellan dragbilen och släpvagnen inte har gjorts
- Skicket på mekanismerna i anslutning till kopplingen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att bromsarna lossats
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Fordonskombinationen vidrör en kon eller någon del av kombinationen överskrider det för uppgiften avgränsade området.
- Uppgifterna som nämns i punkt 3.2 inte har utförts inom den angivna tiden.

4 Påhängsvagnskombination i kategori CE

4.1 Manöverprovets syfte

Syftet med manöverprovet är att säkerställa att den som avlägger körkort kan hantera fordonskombinationen på ett säkert sätt och behärskar fordonskombinationens omfång samt handlar så att det inte uppstår risk för att fordonskombinationen skadas.

4.2 Manöverprovets innehåll

Manöverprovet består av tre uppgifter:

1. Att backa med släpvagnen till område PV
 - Uppgiften inleds genom att köra fordonet framåt från inkörsporten. Den som avlägger körkort får börja backa från den plats hen själv väljer. I uppgiften backas släpvagnen till det för den reserverade området. I slutet av uppgiften ska hela släpvagnen befinna sig i område PV.
2. Att lösgöra släpvagnen från dragbilen och backa dragbilen till område VA
 - I uppgiften parkeras kombinationen och kopplingen lösgörs. Dragbilen flyttas framåt och backas till område VA. I slutet av uppgiften ska hela dragbilen befinna sig i område VA.
3. Att koppla släpvagnen till dragbilen
 - I uppgiften flyttas dragbilen framåt, backas till samma linje som släpvagnen och släpvagnen kopplas till dragbilen. Kopplingsmekanismer, bromsar och elkopplingar kontrolleras.

Provet börjar när kombinationen körs genom inkörsporten. Provet upphör när den som avlägger körkort meddelar att hen har slutfört uppgifterna. Manöverprovet ska utföras inom 15 minuter.

A = Områdets bredd är fordonets bredd + 1,5 m

B = Områdets längd är fordonets längd + 1,5 m

C = Kombinationens längd + 2 m

D = Hindrets bredd 12 m

E = Områdenas (PV, VA) avstånd från varandra 3 m

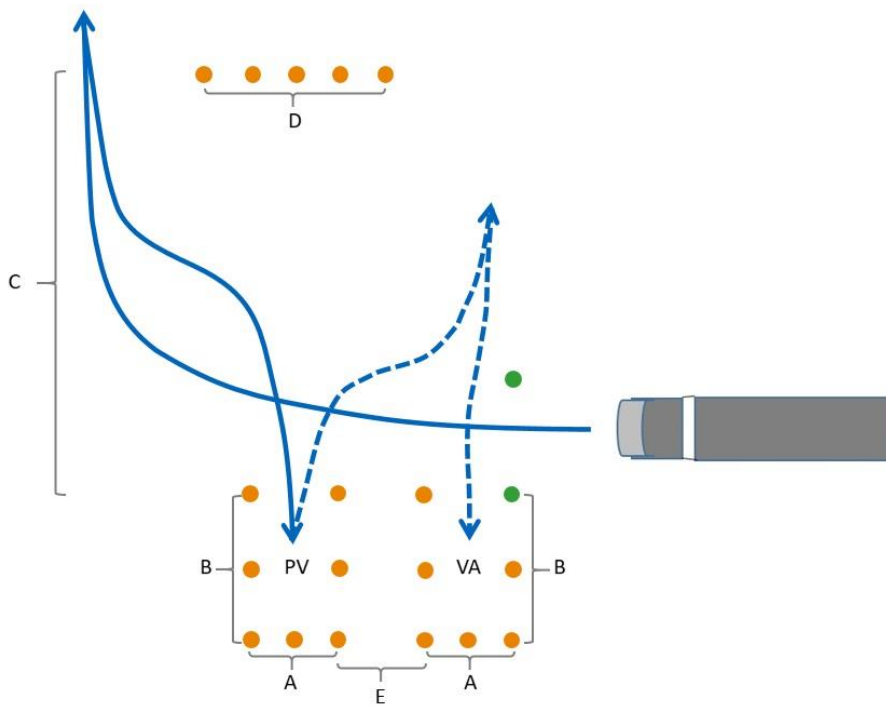
PV = Område avsett för släpvagn

VA = Område avsett för dragbil

Hindret D placeras så att område PV ligger symmetriskt runt det

På bilden har inkörsporten angetts med gröna koner, inkörsporten placeras i VA-områdets högra kant med en bredd på 5 m

Områdena (PV, VA) märks ut med koner i olika färger. Konerna som används för att märka ut banan ska vara minst 0,4 m höga.

4.3 Bedömning av och beslut om manöverprov

I manöverprovet bedöms hurdana kunskaper den som avlägger körkort har i att backa med fordonskombinationen och dragbilen samt att lösgöra och koppla till släpvagnen. I samband med att släpvagnen lösgörs bedöms dessutom säkerställande av att släpvagnen hålls på stället. I samband med att släpvagnen kopplas till bedöms säkerställande av kombinationens trafikduglighet.

Manöverprovet anses underkänt om:

- Mottagaren av körprovet avbryter provet om hen lägger märke till att det skulle föranleda direkt livsfara eller risk för skador på kombinationen om provet fortsätter
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Kopplingen mellan dragbilen och släpvagnen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att släpvagnen hålls på stället innan den lösgörs
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt fordonskombinationens trafikduglighet
- Någon av kopplingarna mellan dragbilen och släpvagnen inte har gjorts
- Skicket på mekanismerna i anslutning till kopplingen inte har säkerställts
- Den som avlägger körkort inte har säkerställt att bromsarna lossats
- Den som avlägger körkort orsakar skador på fordonskombinationen
- Fordonskombinationen vidrör en kon eller någon del av kombinationen överskrider det för uppgiften avgränsade området.
- Uppgifterna som nämns i punkt 4.2 inte har utförts inom den angivna tiden.